

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
Hajdúhadház Települési Értéktár Bizottság elnökétől
Képviselő-testület 2023. április 27. napján tartandó ülésére

Tárgy: Települési Értéktár Bizottság éves beszámolója

Döntési dokumentumok száma: 1 db
Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat
Nyílt ülés
Szavazás módja: egyszerű többség
Névszerinti szavazás: nem
Költségvetést érint: nem
Mellékletek: 1 db

Tisztelt Képviselő-testület!

A települések szellemi és tárgyi értékeinek feltárása, megőrzése és bemutatása, valamint a nemzeti tudat erősítése érdekében az Országgyűlés elfogadta a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt, s annak végrehajtására a Kormány megalkotta a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló, jelenleg hatályban lévő 324/2020. (VII.1) Korm. rendeletet.

A fenti jogszabályok alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2013. szeptember 5-én tartott rendkívüli ülésén a 186/2013. (IX.05.) HÖ. sz. határozatában úgy határozott, hogy

1. a nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3. § (1) bekezdése alapján Települési Értéktárat hoz létre.
2. a nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3. § (2) bekezdésében foglalt feladatok végrehajtására Települési Értéktár Bizottságot hozott létre.

A Települési Értéktár Bizottság jelenlegi személyi összetétele:

- Csáfordi Dénes (bizottsági elnök)
- Antal Sándor
- Hadházy Katalin
- Hajdu Mariann
- Szabó Margit
- Szöllős László
- Vargáné Sörös Ilona

I. A Települési Értéktár Bizottság személyi feltételeinek változásai:

Hajdu Mariann – saját kérésére – kezdeményezte bizottsági tagsága megszüntetését, helyére a bizottság elnöke Erdei Imréné Bódán Katalin felvételét javasolta.

A Települési Értéktár Bizottság 2023. március 29-i bizottsági ülésén a 1/2023.(III.29.) HTÉBH számú határozata alapján Hajdu Mariann bizottsági tagságának megszüntetését,

valamint Erdei Imréné Bódán Katalin bizottsági tagfelvételét tartózkodás és ellenszavazat nélkül elfogadta.

II. A Hajdúhadház Települési Értéktár Bizottság éves beszámolója:

A Települési Értéktár Bizottság eddigi tevékenységéről és döntéseiről szóló beszámolót a melléklet tartalmazza.

A Települési Értéktár Bizottság, megalakulása óta 31 tárgyi és szellemi terméket vett fel a helyi értéktárba, amely 2022-ben Turizmus és vendéglátás kategóriában, az *Othello Borház – és a benne lévő szőlészeti és borászati gyűjteménnyel* bővült. A Települési Értéktár immáron 32 helyi értékéből 5 érték szerepel a Hajdú-Bihar Vármegyei Értékek között. 2022-ben a Települési Értéktár Bizottság részéről további három helyi érték került felterjesztésre, melyek Vármegyei Értéktárba történő felvételéről még nem született döntés.

Hajdúhadház Települési Értéktár Bizottság 2023. március 29-i bizottsági ülésén a 2/2023. (III.29.) HTÉBH számú határozata alapján a bizottság eddigi tevékenységéről szóló éves beszámolót elfogadta.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2023.(IV.27.) határozata

A Hajdúhadházi Települési Értéktár Bizottság 2022. évi beszámolójának elfogadására

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletét képező Települési Értéktár Bizottság tevékenységéről szóló 2022. évi beszámolóját megtárgyalta, és azt elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

Hajdúhadház, 2023. április 27.

Tisztelettel:

Csáfordi Dénes
biz. elnök

Az előterjesztést összeállította: Hadházy Katalin gyűjteménygondnok

Beszámoló
a Hajdúhadházi Települési Értéktár Bizottság
2022. évi tevékenységéről

I. Jogszabályi háttér:

A települések szellemi és tárgyi értékeinek feltárása, megőrzése és bemutatása, valamint a nemzeti tudat erősítése érdekében az Országgyűlés elfogadta a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt, s annak végrehajtására a Kormány megalkotta a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló, jelenleg hatályban lévő 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendeletet.

Ezen jogszabályok széleskörű lehetőséget teremtenek a magyarság által létrehozott, a nemzet számára különösen fontos anyagi és szellemi értékek felkutatásához, összegyűjtéséhez és regisztrációjához. Megalkotásuk egyik célja, hogy lehetőség szerint minél több önkormányzat önként vállalt feladatként vegye számba és nevesítse mindazon helyi szellemi, anyagi, természeti kincsét, termékét, melyet nemzeti értéknek tekint, és annak katalogizálása, valamint megőrzése érdekében hozzon létre települési értéktárat.

A települések, melyek értéktáraiból egy szakavatott bizottság, a Hungarikum Bizottság választja ki a Magyar Értéktárba kerülő értékeket, majd ezekből jelöli ki a hungarikumokat., melyek olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értékek, amik a történelmi, vagy a mai Magyarországra jellemző tulajdonságaikkal, egyediségükkel, különlegességükkel és minőségükkel a magyarság csúcsteljesítményei. Jelenleg a törvény erejénél fogva hungarikumnak minősülnek az UNESCO világörökségi listán szereplő helyszínek és szellemi, kulturális örökségi elemek.

A 2012. évi XXX. törvény 3.§-a alapján tehát a települési önkormányzat Települési Értéktárat, illetve Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint szervezi a településen fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a vármegyei értéktárba.

II. A Hajdúhadházi Települési Értéktár Bizottság célkitűzései:

A Települési Értéktár Bizottság alapvető célja a város múltjához és jelenéhez kapcsolódó helyi értékeink feltárása, megőrzése, széleskörű bemutatása, ezáltal a helyi lakosság kötődésének, identitásának megerősítése. A Települési Értéktár Bizottságnak fontos szerepe van a jelentősebb helyi évfordulók közös megünneplésének szorgalmazásában, annak előkészítésében.

III. A Hajdúhadházi Települési Értéktár Bizottság tevékenysége:

A fenti jogszabályok alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2013. szeptember 5-én tartott rendkívüli ülésén a 186/2013. (IX.05.) HÖ. sz. határozatában úgy határozott, hogy

- 1.) a nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3. § (1) bekezdése alapján Települési Értéktárat hoz létre.

2.) a nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3. § (2) bekezdésében foglalt feladatok végrehajtására Települési Értéktár Bizottságot hoz létre, melynek személyi összetételét az alábbiak szerint határozta meg:

- dr. Hadházy Jenő
- Vargáné Sörös Ilona
- Szabó Margit
- Szöllős László
- Antal Sándor
- Csáfordi Dénes
- Hajdu Marianna.

A bizottság személyi összetételében 2022-ben történt személyi változások:

- dr. Hadházy Jenő elhalálása miatt bizottsági tagsága megszűnt.
- a bizottsági tagok közé Hadházy Katalin felvétel.

3.) Helyi értékek:

A Települési Értéktár Bizottság eddigi munkája során a beérkezett javaslatok alapján 31 tárgyi és szellemi terméket minősített helyi értéknek. Ezt a listát az elmúlt évben *turizmus és vendéglátás* kategóriában, az Othello Borház – és a benne lévő szőlészeti és borászati gyűjteménnyel bővítette, így a helyi értéktár jelenleg összesen 32 helyi értékkel büszkélkedhet. A vármegyei szinten is jegyzett hajdúhadházi vonatkozású értékek (jelenleg 5 érték) számát gyarapítandó a Települési Értéktár Bizottság 2022-ben további 3 érték felvételére tett javaslatot, melyek jelenleg elbírálási szakaszban vannak.

sorszám	Települési Érték megnevezése	Kategória	Helyi Értéktárban	Megyei Értéktárban
1.	Hajdúhadházi Vadas csárda épülete	Épített környezet	X	X
2.	Az első magyar gyermekváros barakképületei	Épített környezet	X	X
3.	Sillye Ferenc hajdúkapitány legendája	Kulturális örökség	X	X
4.	Földi János a Hajdúkerület orvosa munkássága	Kulturális örökség	X	X
5.	Bocskai István lovasszobra	Kulturális örökség	X	
6.	Bocskai István mellszobra	Kulturális örökség	X	
7.	Az egyház-, iskola és helytörténeti gyűjtemény állandó kiállítása	Kulturális örökség	X	
8.	Emléktölgy a Kelenc mentén	Természeti környezet	X	felterjesztve, elbírálás alatt
9.	Égerházi Imre festőművész	Kulturális örökség	X	

	munkássága			
10.	É. Kiss Sándor nyelvész munkássága	Kulturális örökség	X	
11.	Faragott népművészeti kerítés	Turizmus és Vendéglátás	X	
12.	A Földi János Iskola régi épülete	Épített környezet	X	felterjesztve, elbírálás alatt
13.	Hadház erdőségei	Természeti környezet	X	
14.	Hadházi hurkatészta-vagy görcsös galuska leves	Kulturális örökség	X	
15.	Hadházi kukó-leves	Kulturális örökség	X	
16.	Hadházi lakodalom	Kulturális örökség	X	
17.	Hadházi régi népi játékok	Kulturális örökség	X	
18.	Hadházi savanyú káposzta	Agrár- és Élelmiszergazdaság	X	
19.	Hadházi toroskáposzta	Agrár- és Élelmiszergazdaság	X	
20.	Hadházi töltött káposzta	Agrár- és Élelmiszergazdaság	X	
21.	Hajdúhadházi családi szőttes minták	Kulturális örökség	X	
22.	Liget flórája és faunája	Természeti környezet	X	
23.	Múzsza szobor	Kulturális örökség	X	
24.	Néprajzi gyűjtemény állandó kiállítása	Kulturális örökség	X	
25.	Pannó gyűjtemény	Kulturális örökség	X	
26.	Pély Nagy Gábor hajdúkerületi főkapitány munkássága	Kulturális örökség	X	
27.	Hajdúhadházi református templom	Épített környezet	X	
28.	Szilágyi Dániel orientalista, turkológus munkássága	Kulturális örökség	X	
29.	Hajdúhadházi Úrasztali ónkupa 1623-ból	Kulturális örökség	X	felterjesztve, elbírálás alatt
30.	1956-os emlékmű	Kulturális örökség	X	
31.	Hadházi lapos tájfajta káposzta	Agrár- és Élelmiszergazdaság	X	X
32.	<i>Othello Borház – a benne lévő szőlészeti és borászati gyűjteménnyel</i>	<i>Agrár- és Élelmiszergazdaság</i>	X	

Jelenleg települési értékeink közül 5 helyi érték került be a Hajdú-Bihar Vármegyei Értéktárba:

- Hadházi lapos tájfajta káposzta
- Hajdúhadházi Vadas csárda épülete
- Sillye Ferenc hajdúkapitány legendája
- Földi János a Hajdúkerület orvosa munkássága
- Az első magyar gyermekváros barakképületei

Az elmúlt esztendőben további három helyi érték került felterjesztésre a Hajdú-Bihar Vármegyei Értéktárba:

- Természeti környezet kategóriában: az Emléktölgy a Kelenc mentén
- Kulturális örökség kategóriában: a Hajdúhadházi Úrasztali ónkupa 1623-ból
- Épített környezet kategóriában: a Földi János Iskola régi épülete.

4.) Dokumentum hitelesítés

A Települési Értéktár Bizottság dokumentumainak szükséges hitelesítése céljából bélyegző használatát fogadta el a bizottság.